

KIADÓ HIVATAL:
zikes Antalkönyvnyom
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.

„Nyilttér”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok visszak

A létkérdés.

(D.) A létkérdés talán soha nem volt annyira élére állítva, mint napjainkban, midőn a megélhetés oly sok nehézséggel jár az emberekre. Hajdan véres tusát, évekig, évtizedekig tartó harcot vívtak egymás ellen a nemzetek, mely nem volt más, mint a létért való küzdelem, a terjeszkedési vágy kifolyása; ma egyik ember a másik ellen küzd, hogy lételét, megélhetését biztosítsa.

Napjainkban kevés a sorsával megelégedett ember. Ma kevés ember van, a kit ösztöne, hiúsága, vagy jóbbléthez való juthatás iránti vágya, az előtörésre ne serkentene. Tisztelnünk kell a tisztességes uton való előtörést, de sajnálnunk kell azokat, akik szárny nélkül akarnak repülni, akik üres fővel hirdetik a bölcsességet, a kik a társadalmat azért teszik felelőssé, mert teljesülhetlen vágyukat nem támogatja.

A létkérdés megoldása sok kellemetlenséget okoz a társadalomnak. A gondolkodó emberek hiába kutatnak olyan eszköz után, mely a kérdést ohajtott sikerrel oldhatná meg. Az első emberpár gyermekei nem fértek meg a földtekén s a kaini vér ma is sok embert ösztönöz az embertársai ellen való cselekményre. Innen van, hogy a tehetetlen a tehetős ellen, a kicsiny a nagy ellen, a szegény a boldog ellen támad, s az elégtelenek nagy tömege, országok, nemzetek, családok belbékéjét zavarja untalan.

Az igények kényesbülése, a teljesülhetlen vágyak felett való elkeseredés, a könnyű szerrel, munka nélkül való megélni akarás, mind

a társadalmi béke, az embereknek egymáshoz való jó viszonyának rovására történik. A szerényen díjazott, tisztességes dolog unottá lesz, ki-ki croesusi kincsre, lucullusi asztalra vágy s a teljesülhetlen vágyak felett való kétségbeesés, a kishitűség, sirba dönti a gyávat, mások javai után üzi a kapzsi természetüeket.

A létkérdés miatt való küzdelem, az emberek elégtelensége ezernyi viasz állapotot teremt az egyesek és a nemzetek életében, mely munkát és kenyeret kiáltásban tör ki, de a legtöbb ember *elengedné a munkát, csak kenyeret adjon kezébe a törvényhozás és társadalom*

Az emberiség kivetkőzött hajdani egyszerűségéből. A népesség szaporodásával, az igények gyarapodásával, a viszonyok egészen megváltoztak. Tudós és gazdag akar lenni az egész világ, a legtöbb ember esze, ügyessége által akar megélni s ha ez nem sikerül, kész az elégtelenség.

Az apa tanult embert, urat akar gyermekeiből minden áron neveltetni s nem gondol arra, hogy tehetség és szorgalom nélkül sem az iskolában, sem az életben haladni nem lehet. Innen van, hogy temérdek föligiskolázott, tudákos ember lepi el a társadalmat, mely az eszközök megválogatása nélkül küz a megélhetésért. Innen van, hogy sok ember nem bír megküzdeni az élet megpróbáltatásával, nem tud alapot teremteni, melyen megélhetését munkálhassa. Innen van az a sok szerencsétlen ember, a kiknek legtöbbje meghasonlik az étellel, a társadalommal és önmagával.

Az élet nagy tudomány, melyet okosan folytatni kellő alap nélkül nem lehet. A vagyon

ha takarékosak nem vagyunk, elfogy. A tudakosság csak bizonyos fokig képesít a megélhetésre, de az is megtörténik, hogy a „szerezett” diploma mellett is nélkülözni kell sok embernek. Ma kinek-kinek alaposan kell ismerenie azon pályát, melyen megélni akar, tisztességesen kell betölteni állását, különben a helyeség, kapzsiság, a hozom, könnyen megboszulja magát és az emberek mellőzését eredményezi. Az a sajnálatos, hogy sok ember szerencsétlenségének okát nem önmagában keresi, kárhóztatja a sorsot, azt a nagy küzdelmet melyet az emberek a létkérdés, a megélhetés körül kifejtnek, pedig beláthatná, hogy ma már a véletlenre életét bizni senkinek sem szabad s a ki esze után megélni nem tud, munka után nyujtsa ki kezét és szorgalmával érdemelje ki a mindennapi kenyeret s tisztességes életmód által érdemelje ki az emberek bizalmát.

Vajha belátnák ezt a szülők és olyan pályát választanának gyermekeik számára, ahol azoknak megélhetése leginkább van biztosítva. Vajha szerénységben nevelnék a szülők gyermekeiket! Akkor a létkérdés, a megélhetés sok emberre volna megkönnyítve és kevésbülne az elégtelenség nagy száma.

Amily előny, haszon, a nemzetre, ha valódi képzett fiai vannak, épen olyan hátrány, ha tudatlanok, henczegők szaporítják az uraskodni szeretők számát. E maroknyi nemzetnek tudományos emberekre és képzett munkabíró polgárokra van szüksége, nem pedig olyanokra, kik henczegésük miatt több nemű és fajú adóságokban usznak és untalan panaszkodnak,

TÁBOZA.

Vetélytársak.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája. —

Tisztességes, jóra való józsefvárosi polgár és kedélyes családapa vagyok. Lakom a legismeretlenebb zugutcák egyik legfélreesebb házában, a hol házfelügyelő, házmeister, lakos és háziúr vagyok egy személyben.

Az igazi háziúram, egy nyugalomba vonult litographus, a ki három esztendő óta eltűnt. Lehet, hogy Monakóba ment, lehet, hogy Chicagóba vitorlázott. Mert most kezd bomlani hatvan esztendő korában s megtakarított életerejét és vagyont nemzetközi vámpyrokra tékozolja.

Minden esztendőben pontosan lefizetem a házbért egy főktakarékpenztárba, habár legbüszkébb okiratimhoz tartozik ez a czinikus végrendelet.

„Borjubör — utca hetedik számú földszintes házam örökösül kinevezem Nyaktörő Bálint botanikus barátomat, kinek legalább tíz esztendővel többet köszönhetek életemből. Csimbórázó Kázmér, oknyomozó lithographus és józsefvárosi háziúr.

Nem örök nagyobb gond a Britisch-muzeumban Mohamed koronájának néhány levelét, s a nemzeti muzeumban a halotti beszéd fakó pergamentjét, mint én örömmel eltűnt háziúram nagybecsű kéziratát.

Kilencz eleven gyermekem van s ráadásul dohánygyári hivatalnok vagyok. Nagylelkű háziúram azért csufolt botanikusnak mert lelepleztem előtte két korszakos találmányomat.

Az egyiket már tíz év óta nagy sikerrel, realizálom. A másik most van tökéletesítés alatt. Első talál-

mányom levélzetének britannika dohánnyá való varázslása. Egész a megszólalásig lü britannikát tudunk már gyártani hazai czukorrépa levelekből.

Másik találmányom szinte titokzatos, de óriási jövőjű.

Hogyan lehet az akáczevelet egyiptomi cigarettá dohánnyá nemesíteni?

Egyszer nálunk volt Csimbórázó Kazmér háziúr s akkor fényes közvacsorát rendeztem tiszteletére. Remek toasztot rebegtem egészségére s elég vakmerően eléltettem az emberi kor legvégső határáig.

Ekkor történt, hogy háziúram, feleségem saját találmányu isteni theájától ihletve homlokon esokolt és rám testálta a házat, mely 25 esztendő múlva utjában lesz a legujabb körút kiépítésének és akkor mesés árakon fogják minden porladozó tégláját kisajátítani. Gyermekeim tehát nemcsak korszakalkotó találmányaim honorariumain, de saját családi házuk rengeteg árán is — hajba fognak egykoron kapni.

Gyermekeim csodálatos hanyagok. A nagy jövőjű rozoga ház udvarán naponkint monstre hangversenyeket rendeznek s a dajka titkos szubvenciót húz az egyik szomszédtól, hogy bizonyos időben udvari hangversenyeket rögtönözzenek. Rengeteg sok czukrot kapnak a jövő század operacékesei az egész környékről tökéletesen kipusztultak a zongorák és arisztonok.

Nagy megdöbbenést okozott családi körömben Kuglovics Szvetozár közmegevetésében részesülő hentes és hadastyán tábornok következő impertines levele:

— Uram. Ha az új évnegyedtől ötven forinttal több házbért nem fizet, tessék törvényes örökségemből kihurokolodni, mert a helyiségeket a vezetésem alatt

álló „Halhatatlan bajnokok” című egyesület számára fogom lefoglalni.

Eleinte szörnyű gorombaságra gondoltam. De aztán bölcsőbbnek találtam a diplomáciát s Kuglovics halálos ellenségemnek száz britannikát küldtem. A századiknál már gyomorrákot kap s így egy holnap mulva nem fog üldözni rögeszméivel.

De Kuglovics Szvetozár elérte a gyilkos advariasságot s tábornoki egyenruhába öltözve, megalázkodott szerény hajlékomban. Nem a dölyfös hentes hanem a „halatlatlanok” diszelnökét fogadtam.

— Mindennekelőtt köszönöm hódolatát — kezdte kardjára helyezett balkézrel és szalutálásra emelt jobb kézzel imponált. A britannikák fölségesek. Azonnal észrevettem a szagukon, hogy az udvar számára lehetnek gyártva.

De térjünk a doigra. Mély fájdalommal jelentem, hogy háziúra, legkedvesebb barátom, a „Halhatatlan bajnokok” másod tábornoka, Csimbórázó Kazimir tegnap lezuhant egy gletszerről Svájcban és szörnyet halt. Végrendelete értelmében örököse vagyok.

— Hát van végrendelete? kérdem.

— Tábornoki becsületemre van. Olvassa!

„Borjubör — utca hetedik számú földszintes házam örökösül kinevezem Kuglovics Szvetozár hadastyán tábornok urat, kinek legalább is tíz esztendővel többet köszönhetek életemből. Csimbórázó Kazmér oknyomozó lithographus és józsefvárosi háziúr.”

A feleségem ájult el helyettem.

Csakugyan a háziúr kézírata.

Vén gazember! Ravasz komédiás! sziszegtem megsemmisülve.

Kuglovics Szvetozár, a kit hadastyán kaszszak, Pétrfillérek és tizenkét különféle leégett helyiség tűz-

mert Magyarországon hiába keresnek eldorádó életet.

A létkérdés, a megélhetés biztosításának kérdése, csak az esetben oldható meg, ha lesznek tudományos embereink, lesznek szorgalmas polgáraink, a kik nem mástól, hanem saját szorgalmuktól várják el a mindennapit.

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

Egész évre . . . 5 frt — kr

Félévre . . . 2 frt 50 kr.

Negyed évre . . . 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1893. okt. 21.

A „Szarvasi Lapok” kiadóhivatala.

Alispáni jelentés szeptember hóról.

(Folyt. és vége.)

A szeghalmi és gyomai járás községei közül K. Ladányban és F. Gyarmaton a roncsoló toroklob járványos jelleggel lépett fel, — az óvintézkedések megtétele ugyan, azonban a járvány még sem volt legyőzhető, mert a ragályozás nemcsak a betegség ideje alatt, hanem a felgyógyulás után is megtörténhetik, az pedig, hogy a felgyógyultak s az azokhoz tartozó családtagok a másokkal érintkezéstől eltiltassanak s hogy e tilalom be is tartassék kivihetetlen.

Gyomán ugyancsak a roncsoló toroklob jelentkezett két esetben.

A szarvasi járásban a múlt hóban ragályos betegség nem fordult elő.

A köztisztaság fenntartására, valamint a nyilvános helyek és árnyékszékek fertőtlenítésére az országban még mindig uralkodó kolera betegségre való tekintettel a legnagyobb gond fordítatot. A csapadék belvi-

zek levezettettek, — a mézárászékek és a piacok orvostendőri felügyelet alatt voltak.

Az állategészségügyi állapotokat illetően a következőket jelentem.

A gyulai marhacsordában fellépett ragadós száj és körömfájás megszűnt és a csorda a zárlat alól feloldatott.

Schvarcz Gábor békési lakos által Gyulára szállított két ló takanykórósnak találtatván szabályszerűen kiirtatott.

Gy.-Vári községben a ragadós száj és körömfájás fellépett, azonban meg is szűnt.

A b.-csabai, szarvasi és a gyomai járásokban a múlt hó folyamán ragadós állati betegség nem fordult elő.

A szeghalmi járás is ment volt ragadós állati betegségektől, csupán Szeghalmon merült fel 5 lépene eset.

Az orosházi járásban azonban az állategészségügy nem volt kedvező, amennyiben a Trautmannsdorf féle legelőn, továbbá a Jurenák Imre és Geiszt Gáspár szénási bételein a száj és körömfájás, Győri József sertései közt Orosházán és Tuska Györgyné sertései közt Csorváson az orbáncz megállapított.

Az előirt bejelentések pontosan megtörténtek — és az óvintézkedések foganatosítottak.

II. Közbiztonság.

A személy és vagyon elleni biztonság a vármegyében a múlt hóban a következő esetekben támadtatott meg.

Rostás Tódor kőbor cigány Révész Pál királyi lakos házába este bemenvén veszélyes fenyegetéssel annak pénzét követelte, — a megtámadott lármát csapván, az összejött szomszédok által elfogatott és a kir. járásbírósnak átadott.

K. Ladányban Nánási János parasztleányra barátai rálestek és úgy megverték, hogy koponyatörést és agyarázkódást szenvedett és bele is halt.

Orosházán szeptember 5-én éjjel ismeretlen tettesek Varga Ferencz, Hilf Izidor, Grimm Izidor, Pálfi Mór és Bruchner Lipót üzletébe betörték és onnan mintegy 70 frt értéket elloptak. A tettesek eddigi nyomozása eredményre nem vezetett.

Benczur János bánfalvi lakos a nagyszénási temetőből tizennégy sirkeresztet és a lajos szénási gazdaságból 4 métermázsza esővestengerit elloptak. A tettes a kir. járásbírósnak feljelentett.

A vagyonbiztonság ezenkívül Gyulán két kisebb lopás által lett megtámadva. A tettesek a büntető bíróságnak átadottak.

Öngyilkosság történt a múlt hóban Gyulán, hol

károsultjai részére gyűjtött pénzek nyilvános társasvacsorákra való elszáktása miatt lelepleztem, pokoli gyönyörrel nézte kinlódásomat.

Ekkor eszembe jutott a saját érték papírom s a bűnös hentes diadalát nem hagytam sokáig fenyekedni.

Hány végrendeletet írhatt az én házi uram? — kérdeztem nyugodtan..

— Egyet.

— És ha nálam is van egy végrendelete?

— Az akkor hamisítvány és három esztendei börtön.

— És ha oly eredeti mint a magáé?

— Az lehetetlen. Egy Isten van az égben, egy ház a Borjubör utcában, egy házi ur, egy testamentum és egy örökös.

— Akkor pörölnék! — mondtam elszántan.

Kuglovics ki akarta rántani a kardját.

— Már megint pörölni! Nem hurcolta megeléggé a becsületemet három év előtt? Hetvennégy veterán vacsora kellett hozzá, míg megint fényesre mosták becsületemet. Tudja meg uram, hogy a boszu órája ütött. Tessék pörölni, de akkor főlémelem a házbért százötven forinttal.

És vészjósó tekintettel megcsörtetvén kardját, ajaxi haraggal elrobogott.

Pörre fogtuk a dolgot.

Az én ügyvédem ismerte Csimborászó Kázmér urat és olyan szaktudományokat csinált, — hogy meg esküdött kéziratunk valódiságára.

— Csak az a két tanu volna legalább rajta meg a közjegyző pecsétje! — sohajtám, mikor az ádáz pör költségeihez az első tizest kivettem a familia éléstárából.

Nagyon elkeseredtem. 'A kettős végrendeletéről már a lapok is megemlékeztek s Kuglovics Szvetozár tiszteletére a „Halhatatlan bajnokok” minden este bankettet rendeztek.

A pör napról-napra többre került.

Kuglovics Szvetozár tanukra hivatkozott. Mert Csimborászó Szvetozár egyszer meghitt barátai köré-

ben az altábornagy élő szóval tett végrendeletét is emlegethette.

Négy hét mulva már bucsút kellett mondanom családi ékszerünknek. A nagymama hat kopott ezüst kanala s édes apám rubintos ezüst órája elmentek zálogosdiba. Ki csorbult utánuk a könnyem. De Kuglovics nem engedett s okirat hamisításért pörölt.

Nem tudtak eligazodni a dolgunkon. Mind a két végrendelet eredeti, tehát az egyik sem ér semmit.

De Kuglovics előnyben volt s a veteránok nyilatkozataiban szelplőtelen becsülete mellett.

Miért gondolt azonban az én néhai háziuram Kuglovicsra?

Miért köszönhet neki is tiz esztendőt az életéből?

Ezek a kérdések kezdtek zaklatni. Végre megtudtam. Kuglovics Szvetozár hentes óva óvta Csimborászót a tőpörtyű élvezetétől, mert az hat hónap alatt biztos gyomorrákot okoz.

Ime találkoztunk.

Tördelmesen megvallottam magamban, hogy vetélytársam ugyanazon érdemek alapján örökös.

De hol a husz esztendő?

Erre maga Csimborászó Kazmér felelt meg. Mikor már a veteránok kardjaikat kezdték elzalogosítani, hogy megmentsék a nagy pör becsületét, beállított Csimborászó Kazmér életnagyságban, husz esztendővel ifjabbban egy hatalmas özvegyvel a karján s boldog mosollyal jelentette ki, hogy a mézesheteit s a j á t házába óhajtja eltölteni.

Közmegevetésemet, másnap a veteránok bankettjén fejeztem ki, midőn a kicsapott Csimborászó altábornagy egyenruháját óriási éljenzések között felöltve megesküdtem, hogy Kuglovics Szvetozár ártatlan abban, azonban mindnyájan egyetértettünk, hogy kár volt háziurunknak az életét husz esztendővel megnyújtani, És újra megesküdöttünk, hogy találmányaink és czikkeink titkos hatásáról nem fogunk többet felvilágosítani senkit se, akinek háza van.

D—h.

Szabó István nevű munkás a gyulai vásártéren levő kutba ugrott és belefult, továbbá ugyancsak Gyulán hol Szilágyi Irén nevű 19 éves leány phosphor méreggel vetett végett életének. Öngyilkosság történt továbbá Tót Kemlőson, hol Békési Péter gypmester felakasztotta magát.

Baleset történt Sámsonban hol Wolfinger Miksa ököristálójá beszakadt, — emberélet azonban nem esett áldozatul.

Nagy-Szénáson hol Gróf Károlyi Gyula örökösai gazdaságában Sárkány János saját vigyázatlansága folytán a gözeke mozdonyának kereke alá került és elgázoltatott.

Endrődön hol Timár Imre 13 éves fiu egy üvegben sárga földet szedvén, a reá hullott föld által agyonnyomatott.

Szeghalmon, hol az ottani gógyszertárban robbanás következtében Koti Mari nevű eseléd leány meghalt. Ez ügyben a büntető bíróság a vizsgálatot megejtette.

Tüzeset Volt B. Csabán két esetben.

Ugyanis Vidovenyecz András háza szeptember 2-án kigyuladt, azonban a helyszínre érkezett tűzoltók által elnyomatott. Továbbá Laurinyecz Mihály sopronyi tanyáján annak gőzmalma szeptember 8-án leégett és ez által 4800 frt kár okoztatott.

Tűz volt még a múlt hóban Csorváson, hol Nagy István háza, Orosházán, hol Gulyás József háza és Takács József házai leégtek. Füzes Gyarmaton, hol Nagy Imre háza esett a lángok martalékává. Az hogy a leégett házak biztosítva voltak-e. vagy nem? a főszolgabírák jelentéseiből ki nem derül.

A kémények seprítése a múlt hóban is reudesen történt és az e tekintetbeni ellenőrzés gyakoroltatott.

III. Utak, hidak és védőtöltések.

A törvényhatósági és községi közlekedési utak jó karban voltak, ugyszintén védképes állapotban voltak a védgátak is.

A hidak is jó karban voltak, azokon javítás szükségé fel nem merült.

IV. Ipar, kereskedelem és földművelés.

Az ipar és kereskedelem a múlt hóban pangásnak indult, a mi annak tulajdonítható, hogy a kolera miatt a vásárok az egész vármegye területén betiltattak.

A mezői takarítási munkálatok általában befejezést nyertek, a gazdák legnagyobb része hozzáfogott az őszi szántás és buzavetéshez.

A tengeritörés mely kielégítő termést hozott, a múlt hó utolsó felében megkezdett.

A szőlő a hűvös időjárás miatt lassan érik s nincs kilátás rá, hogy meg érni fog.

A phylloxera folytán terjedt, a peronospora is sok kárt okozott. Sajnos, hogy a nép a hirdetések daczára a permetezést nem elég pontosan foganatosítja.

V. Vegyesek.

A vármegyei pénztárakat az 1886. évi XXI. t. cz. 68 §-ának 9 pontja értelmében a múlt hóban is megvizsgáltam és rendbenlévőknek találtam.

A járási szolgabírák községeiket a múlt hóban is beutazták, s általánosságban az ügykezelést rendesen találták, s rendkívüli törvénytelenséget sehol sem tapasztaltak.

Az iskolák belső ügyeiben azon változás történt, hogy a tanítás mindenütt kezdetét vette. — Azonban Békésen, K. Ladányban és F. Gyarmaton az ott fellépett roncsoló toroklob miatt az iskolázást beszüntetni kellett.

A szerbtövös kiirtása foganatosított.

Közadók és egyéb kincstári tartozások kielégítő eredménnyel folytak be, ugy III-ad fokú végrehajtásnak szüksége csak ritka esetben merült fel.

Jelentem végül, hogy a békés-csanádi h. e. vasut építése annyira előre haladt, hogy a f. hó végén valószínűleg teljesen elkészül és a közforgalomnak át lesz adható.

Gyula 1893. évi október hó 5-én.

JANCSOVICS PÁL
alispán.

Ujdonságok.

— Személyi hírek. Kontur József kir. járásbíró 4 napi szabadság időre Gyulára utazott. Novák Kamil kuriai bíró a gyulai kir. törvényszék elnöke tegnap városunkban időzött a kir. járásbírószék felett a rendes évi vizsgálatot megtartandó. Az elnök a jbiróságnál mindent a legnagyobb rendben talált és megelégedését fejezte ki a kir. jbiróság személyzetének.

— Az iparhatósági megbízottak választására jogosult iparosok és kereskedők névjegyzéke holnap-tól kezdve folyó hó 30-ikáig terjedő 8 napon át a városháza tanácstermében közszemlére lesz kitéve. A z e l l j á r ó s á g.

— **Gyulán**, folyó hó 18-án a városi gyűlésen, mint tudósítónk írja, nagy vihar volt. Sal Sebestyén nagy hangú város atya interpellálta a polgármestert: mit szándékozik tenni a tekintetben, hogy Wenkheim és Almásy grófok földjeit, a tanuk vallomását figyelembe véve, kivették az ártérből, ellenben a kisbirtokosok földjeit nem. Az interpelláció folytán a hangulat izgatott, az érdekeltek kormány biztos kiküldését fogják kérni. Ebben az ügyben népgyűlést fognak össze hívni az érdekeltek Gyulán.

— **Eljegyzés.** Urbánék Nándor békés-szentandrászi takarékpénztár igazgató leányát Annát, eljegyezte Liko Ernő tiszavárkonyi ref. lelkész.

— **Helyettesítés.** A képviselő testület folyó hó 16-án tartott ülésén id. Dérczy Pétert gyámpénztárnoknak választotta meg.

— **Felakasztotta magát.** Mihálik Mihály helybeli szabó iparos folyó hó 17-én a korcsmából haza menve lakásán felakasztotta magát.

— **Kertész választás.** Folyó hó 16-án tartott képviselői közgyűlésen városi kertésznek D o l e s c h Vincze lett egyhangulag megválasztva.

— **Papi küldöttség a főispán előtt.** Folyó hó 17-én Áchim Ádám kerületi esperes és szarvasi lelkész vezetése mellett K o r e n Pál, S z e b e r é n y i Zs. Lajos és G a j d á c s Pál tisztelegtek T a l l i á n Béla főispán előtt, mely alkalommal Áchim esperes azon kérelmet terjesztette elő, hogy a községi kezelésbe vett csabai két tanyai iskola adassék ismét újra vissza az egyháznak. A főispán a kérelem érdemére nem nyilatkozhatott, mert az első sorban nem személyi beleegyezéstől függ, egyébként is az esperesnek a kérelem előterjesztésekor tett azon felfogására, hogy idegen ajku iskolákban az egyes tantárgyaknak magyar nyelven való előadása egy év leforgása alatt lehetetlen lenne, — az a felfogása, hogy a kívánság nem ilyen, csak jó akarat szükséges hozzá. — És hogy e tekintetben állítását a tapasztalat fogja igazolni, éppen a községivé tett iskolák jövő munkásságára hivatkozik, melyektől ezen eredmény kivívását reméli. A főispáni válasz után a küldöttség távozott.

— **Szemle.** Városunkban a katonai szemle e hét folyamán tartatott meg. A kik a szemlén nem jelentkeztek, Csabára utó szemlére kell menniök.

— **Választás.** Az első tizedben üresedésben levő megye bizottsági tagságra a választás november 33-ikára van kitűzve.

— **A szarvas-mezőhegyesi vasútvonal által kisa-játított földterületek árának túlnyomó részét még mindig nem fizette ki az építő vállalat.** A szarvasi s orosházi fűszolgabírák csaknem egy időben jelentést tettek a vármegye alispánjához, melyben élénken utalnak ama csaknem mozgalomra fajúlo különben természetes elégtelenségre, melyet Soenderop és társának megindokolatlan késedelmeskedése a kisajátítást szenvedő földesgazdák körében keltett. A vármegye alispánja a fűszolgabírák jelentésének másolata kapcsán erélyesen felhívta a vállalatot kötelességének 15 nap alatt leendő teljesítésére, mert ellen esetben a kormányhoz tesz feljelentést és kormánybiztos kiküldését javasolja. A vasúlépítő cég az erélyes felhívásra a napokban jelentette az alispánnak, hogy az érdekeltiség kielégítésére megbízottat küldött le.

— **Árlejtési hirdetmény.** Folyó évi 62419. sz. a. kelt pénzügy miniszteri rendelet Bólkésvármegyébe kebelezett Orosháza községben egy új kir. adóhivatal állítván fel, ezen hivatal beburorozása és felszerelése céljából árlejtés hirdetik. A szükséges butorok és felszerelvények jegyzéke ezen p. ü. Igazgatóság, a gyulai, csabai, békési és szarvasi adóhivatalok helyiségében valamint Orosházán a község házában és a pénzügyi laktanyában a hiv. órák alatt betekinthező és másolatba vehető. A jegyzékben sorolt összes tárgyak f. évi december 18-án az orosházi adóhivatal helyiségébe beszállítva lesznek átadandók, késedelem esetén, minden egyes napra 10 ft bírság fog a szállítótól bevonatni. Az összes butorok és felszerelvények beszerzési ára 360 frttal állapítatik meg oly formán, hogy az ezen összegek alól legolcsóbban vállalkozók közül fogja a p. ü. igazgatóság a legalkalmasabb jelentkezőt a szállítással megbízni. Az összes butorok és szerelvények a jegyzékben irt méretek szerinti egyszerű, de jó és tartós anyagból készitendők. Az 50 (ötven) frt bántépénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok f. évi október 23-án déli 12 óráig nyújtandó be alólírt p. ü. igazgatóság főnökénél vagy helyettesénél, az ajánlatok felbontása f. évi október 24-én reggel 9 órakor fog eszközöltetni a pénzügyigazgatóság 2. sz. szobájában. Az ajánlatnak a bántépénzen kívül tartalmaznia kell a részletes költségvetést, az ajánlati összeget számjeggyel és betűvel kiírva, továbbá azon nyilatkozatot, hogy ajánlat tevő az árlejtési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. Gyulán 1893. október 8. GASZNER kir. p. ü. igazgató.

— **Kondoros községe**, mely tudvalevőleg a békés-esanádi vasút egyik állomása, a vármegye utján azt kéri, hogy marhakirakodó állomással lásák el.

— **Csöd Szarvason.** Kinos feltűnést keltett városunkban a gyulai kir. törvényszéknek f. hó 14-én 1893. sz. a. kelt határozat, a mely egy tekintélyes helybeli kereskedő Braun Adolf ingó és ingatlan javaira kimondotta a csödet. A Braun cég egyike volt a szarvasi kiváló kereskedelmi cégeknek s nagy tekintélyel bírt a szarvasi piacon. Hogy ezen tekintélyes cégnek mi okozta romlását az már általánosan tudva van. A tőzsde játék, mely más oly sok embert juttatott a tönk szélére — újabb áldozata Braun Adolf, kinek nyári veszteségei oly nagy mérvűek voltak, hogy fizetés képtelen lett. A passivák meghaladják a 120000 frtot míg az aktívák 6000 frtot képviselnek. Braun egyik közeli rokona van érdekelve 8000 frttal, ki azonban már is kifizette ezen összeget. A szarvasi takarékpénztár éppen nem, a Békés Szt. Andrási takarékpénztár ahol Braun felügyelő bizottsági elnök volt néhány ezer forintal van érdekelve ami azonban jó tárcza váltókkal teljesen fedezve van. Érdekelve van még az arad megyei takarékpénztár, az aradi ipar és népbank, a pesti kereskedelmi bank s mintegy négy budapesti gabna bizományi cég, utóbbiak mintegy 20000 frt tőzsdé különbözeteke erejéig. A csöd biztos D o m o n k o s L á s z l ó törvényszéki jegyző a tömeg gondnok pedig Dr. S z e m z ö G y u l a szarvasi ügyvéd.

— **Gyárszemle.** Abonyi miniszteri tanácsos néhány iparhatósági tag kíséretében a napokban meglátogatta a Gróf Esterházy Géza-fele cognac-gyár részvénytársaság gyári helyiségét Budapesten, a gyári igazgató kalauzólása mellett. Érdeklél szemlélt a diszes társaság sorra a borpinczékét a nagy destilláló apparátusokat, melyek naponta 4800 liter bort párolnak le, az önműködő palacktöltőket, melyek ezrével töltik meg a palackokat az áruba bocsátandó cognac-ból, és a cognac-pinczékét, hol kettős sorban állnak a különböző évekből való cognac-ot tartalmazó nagy hordók néhány száz számra. Nagy meglepéddel nyilatkozott Abonyi tanácsos a magyar cognac-ipar eddigi fejlődéséről, melynek fejlődésére a társaság egy-egy pohárka * * * cognac-ot üritett és köszönetet mondván az igazgató szíves magyarázataiért, legjobb hangulatban távozott.

— **Esküvő.** Tepliczky János fiatal földbirtokos, folyó hó 24-én esküszik örök hűséget. Komlóvszky Etelka kisasszonynak.

— **Tanitói gyűlés.** F. hó 20-án tartotta a helybeli tanitói egyetemes közgyűlést. Benka a Gyula főgymnásiumi igazgató és egyleti elnök a szép számmal megjelent tagokat üdvözölve, gyűlést megnyitó rövid beszédet mondott, s nyomban rá a békésmegyei általános tanító egyetemes elnökének átiratát közölte, melyben azt tudakolja a nevezett egyetemes elnök Németh Lajos, hogy a szarvasi tanitói egyesület teljesen önálló és külön testülettel alakult-e, vagy csak fiók testületként akar szerepelni? Elnök e kérdésben, melyhez az egyetemes elnök csatlakozott, azt véleményezi, hogy városunkban nyilatkozni oda, miszerint: szarvasi tanító egyesület csupán saját tanügyének emelése és a pénzügyi szempontok figyelembe vételével óhajtott testület alakítani, de a megyei egyetemes elnökétől végkép elszakadni nem akar. Erre következett L u s t y i g tanyai tanítónak gyakorlati tanítása az egység fogalmáról, melyhez néhányan hozzá szólnak ugyan, de érdemleges észrevételt csupán Benka elnök tett, miután nevezett tanítónak tanításáért jónyi köszönet mondatott. Majd Szabó József olvasta fel értekezését, melyre bírálatot M o r a u c s i k József irt. Az értekezéshez hozzászólottak néhányan míg Laukó Mátyás a kritika ellen emelt szót. Végre a jövő gyűlés napja karácsonyi vásár másodnapjának délutánjára lett megállapítva, mikor is gyakorlati tanítást tart Moraucsik József és felolvas Bodnár Endre. Több apró indítvány elintézése után elnök a gyűlést bezárta.

— **Az őszi országos vásárunk**, mely az engedélyezett négy országos vásár közül legjobban szokott sikerülni, valamint a múlt évben ugy az idén sem sokat ért. Már a külső vásárnál tapasztalható volt a lanyhaság, a mennyiben lábas jószág is kevés volt, de vételkedv sem mutatkozott. Hasonló módon folyt le a belső vásár is, mivel jobbára helybeliekből állott az árusok és vevők nagy része, s csupán a tulszámban megjelent idegen zseb tolvajok sűrű lopásai okoztak csendes vásárban nagy feltűnést, míg a nép mulattatására szolgáló komédiák, panorámák teljesen hiányoztak. A vidék is csekély számmal volt képviselve, pedig most sem a kolera, sem az időjárás akadályul nem szolgált. E körülménynek mindenesetre csak az az egy oka lehet, hogy a beszűntetett szomszédos

vásárokat össze torlódva tartatnak minélfogva egyik másiknak romlását idézi elő.

Felelős szerkesztő: Laptulajdonos és főszerkesztő:
DEUTSCH ARTHUR. SZIKES ANTAL.

Hirdetések.

375-ik szám/1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíró 1893. évi 1355 P. számú végzése következtében dr. Reismann Adolf ügyvéd által képviselt ifj. Frecska János javára Laudisz György és neje Melian Zsuzsánna ellen 80 frt s jár. erejéig fogatosított biztosítási végrehajtás utján felül foglalt és 435 frt 50 kr-ra becsült házi butorok, eszközök, női ruhaneműk, ágyneműk és egy varrógépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak,

Mely árverésnek a szarvasi kir. jbiróságának 2918/1893 számú végzése folytán 80 frt tőkekövetelés, ennek 1893 évi márczius hó 27-ik napjától járó 6. % kamatai és eddig összesen 43 frt 42 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Melian Zsuzsánna szarvasi lakásán leendő eszközzésére 1893 évi október hó 24-ik napjának délutáni 3. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni.

Kelt Szarvason 1893. évi október hó 14-ik napján.

HOLCSY ARNOLD
kir. jbirósági végrehajtó.

Hirdetés.

A „BUDAPEST“

képes politikai napilap, Kossuth nyilatkozata szerint, az

egyetlen függetlenség
napilap.

Megjelenik naponta 40.000 példányban

Előfizetési árak:

Egy évre	12 frt.
fél évre	6 „
negyed évre	3 „
egy hóra	1 „

Mutatvány számot bárkinek ingyen küld a „Budapest“ kiadóhivatala: Budapest, Sarkan-tyús utca 3.

A COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
 BUDAPESTI CZEG
KORONA-COGNAC

gyárára gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az:

Országos m. kir. közp. vegykereslet, kémiai és állomás.
 [Földművelés m. kir. ministerium]
 Sz. 1437

1892. Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegykeresleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-Ipar részvénytársaság cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan írvett (űtfele) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott.

Budapest, 1892. okt. hó 28-án.
 Az igazgató helyett: J. TOTH s. k.
 Kapható Szarvason: Réthy Sándor úrnál

Eszencziákat

rum, cognac, mindenféle műszeszes italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú vegyileg tisztaságú eszencziát kellemes ízű borecset és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot hérmertve küldök

Pollák Károly Fülöp.

Eszencziák-különlegességek gyára.

Prága.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Emlékezünk kedves halottainkra!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy raktáramat

Mindenszentek napjára

mint minden évben, úgy az idén is felszereltem igen izléses kiállítású

SIRKOSZORUKKAL.

Különösen ajánlhatom az általánosan kedvelt bádoglevelű koszorukat porcellán virágokkal, úgy szintén koszorukat természetes, szárított és művirágokkal.

I. Művirágkoszorúk	80 krtól —10—12 frtig
II Ércz koszorúk	1 frittól —10—12 „
- Megrendeléseket pontosan, — csomagolást nem számítva eszközöl.

Nyácsik S. utóda

B.-Szarvason.

S tegyünk sirjokra díszes koszorut!